

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-35. - Kladóhivatal, kölcsonkőnyvár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

Csütörtök, 1928 augusztus 23

***

IV. évfolyam 189. szám

MAKÓ: Szerkesztőség és kladóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kladóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20 vidéken és a fővárosban 3-80, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér.

A szegedi polgár és a szegedi egyetem

Amerre nézünk: szülők verejtékeznek. Gondterhes arcualattal sietnek az apák s egymás mellé fonva ismeretségek, barátságok és jóindulatok szálaít, összekötéseket szőnek, protekciókat melengtetnek, hogy bejuttathassák az egyetemre gyermeküket. A szegedi polgárok a szegedi egyetemre!

Kinek telik öröme ebben a kinkeserves, megalázó futkározásban, amelyik tönkrefeszti az apa önérzetét és tönkrefeszti a gyermekét, mielőtt még bekerült az egyetemre? Valamikor egyetemi tanári kinevezéshez kevesebb utánjárás és kevesebb protekciós levél kellett, mint amennyi most egyetlenegy egyetemi hallgató felvételéhez szükséges. Most vizitel és levelez a város. Soha ennyi fekete gondot és fekete ruhát. A polgármester előszobájában most nem a szemérmes szegények, hanem a szemérmes tanulni vágyók gyülekeznek. A polgármester derékul, igaz ember módjára viselkedik: mindenkihez van jó szava s mindenki számára van ajánló levele. De milyen egyetemi rendszer az, amelyik polgármesteri levelekre van alapítva?

Amikor Szeged polgársága megindult az egyetemi áldozatok után, aminek ha célját látjuk is, végét ma sem látjuk, felhangzott az a kívánság, hogy a szegedi egyetem valamennyi szegedi polgár gyermeke előtt nyissa meg kapuit. Akkor el is hangzott a megnyugtató jöleső szava. De ez a szó is a pusztába kiáltó szó volt s az ígért cselekvés visszhangja elmaradt. A szegedi polgároknak csak áldozniok kell az egyetemért, de amikor gyermekeiket be akarják iratni, semmivel sincs több joguk, mint a hódmezővásárhelyi, makói, vagy szentesi szülőknek, akik egyetlen fillért nem áldoztak az egyetemért. Szeged népe kivételes helyzetben van, de csak a teherviselésben. Hiába áldoztunk és áldozunk az egyetemért, elismerést kapunk, de jogot nem. A jogot csak ígérték az áldozatok előtt. A közgyűlési határozatból már kimaradt az egyetemépítő városnak ez az előjoga és kimaradt az életből is. A kisvasutnak háromszázezer pengő a deficitje évenként, az egyetemi építkezéseknek pedig állandó súlyos deficitje ez az irásban nem biztosított s az életből kitudott jog. Mennyivel több, súlyosabb és elkészerítőbb az egyetem deficitje, mint a kisvasuté.

A szegedi polgár azóta futkározhat. Az egyetemi város polgára akkor kezdte meg marathoni futását, amikor lerombolták — jog és törvény ellenére — a lakását a feje fölül, hogy a lerombolt háza telkét odaadhassák az egyetem kaszárnyaépületeinek. Mert áldozni csak nekünk kellett, az áldozatot kikényszerítőikben nem volt annyi áldozatkészség, hogy monumentális épületeket emeljenek, ne pedig *tan-kaszárnyákat* a tőlünk elparancsolt telkeken. Futkározik a szegedi polgár akkor is, amikor össze kell kapargatni az adóját, aminek jelentékeny része az egyetemi építkezések költségeire megy. És futkározik most is protekciós névjegyekért, ajánló levelekért, hogy bejuttassa fiát abba az egyetembe, amit ő épített fel s jó részben ő is tart fenn.

Kinek telik ebben öröme? — kérdezzük újra. Az érettségi bizonyítvány ma félbemaradt pályához bilincseli birtokosát. Az érettségi bizonyítvány ma kisebb képesítést jelent,

mint amennyit tizenöt-husz év előtt még négy középiskolai osztály végzése adott. Ma díjnokok és irnokok között egyetemi végzettségű férfiak kórmólnak s nem egy rendőr van Szegeden, akinek érettségi bizonyítványa van. Valamikor ujjal mutogattak arra a kisbirtokosra, aki a gimnázium hat osztályát elvégezte, nemsokára gazdasági cselédek között találunk érettségizett napszámosokat. Nem egy soffőr szaladgál már érettségi bizonyítvánnyal — állás nélkül. Ma az érettségi bizonyítvánnyal megállított tanulmány az eltévesztett élet örök keserűségét jelenti. Hiszen ahol elég az érettségi bizonyítvány, ott egyetemi végzettségűekkel kell versengenie s ahol elég a négy középiskola, ott elkekeredik az elfecsérelt esztendő miatt. Különös kulturviszonyok vannak ott, ahol tanulmánnyal lehet időt fecsérelni. Bizonyítványt adni, amelyik egyetemi tanul-

mányokra képesít és bezárni az egyetem kapuit, ez a magyar kulturfőlény tragédiával fenyegető circulus vitiosus-a.

Érthetetlenül állunk ez előtt a kulturpolitika előtt, mely mesterségesen szaporítja az egyetemi tanárok számát, mesterségesen csökkenti az egyetemi hallgatók számát s a fiatalok ezreit a kenyeret és képesítést nem adó érettségi bizonyítványokkal pályátévesztettségre szerencsétlenül el. S érthetetlenül állunk az előtt, előbb-utóbb meddővé szikkadó egyetemi politika előtt is, mely áldozatokat követel, de kedvezményeket nem ad. Végülre ennek a városnak szabadságban felnőtt, szabad közélethez szokott, önérzetességre nevelt polgársága is meg fogja sokallani, hogy orcapirulással kell könyörögnie, amikor gyermekét az általa felépített egyetemre akarja beírni.

Nagyszabású kémkedést fedeztek fel Csehországban

Egy ezredes Ausztria számára kémkedett?

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Prágából jelentik: A Cesko Slovo közlése szerint a horazdowitzi hadosztály gyakorlatainál nagyszabású kémkedést fedeztek fel, amelynek központjában Lesinzy Jenő osztrák ezredes áll, aki az osztrák hadsereg kémkedési osztá-

lyánál dolgozik. Több embert, akik a hadgyakorlat színhelyén az utóbbi napokban feltűntek, letartóztattak. Kiderült róluk, hogy Lesinzynek az volt a feladata, hogy a hadgyakorlaton alkalmazott új fegyvereket tanulmányozza.

A mórok fogságába került két francia pilóta

A törzsek fantasztikus váltságdíjat követelnek a pilótákért

Páris, augusztus 22. Az Intransigeant jelentése szerint a Dakar-Casablanca közti francia légi postának a mórok fogságába került két repülőjéért, Serre és Reine pilótákért, akiket a törzsek egymás között eladtak, most már fantasztikus váltságdíjat követelnek. A váltságdíj többmillió pezeta, ezenkívül többszáz teve és lőfegyver. Egy harcos törzs azzal fenyegette meg a repülőket most fogságban tartó törzset, hogy kiírja, ha a két franciát kiadják anélkül, hogy kiszabadítá-

nák a francia fogságba került törzsfőnököt.

A lap szerint a spanyol katonák sem mernek néhány száz méterrel beljebb menni a spanyol fenhatóság alatt lévő területre, mert félnék, hogy fogságba esnek. Az afrikai légi posta társaság most ez esetből kifolyólag megváltoztatja a légi utvonalt a francia Szaharán át, ahol alkalmi le szálló helyeket és világító állomásokat rendeznek be.

Oriási előkészületeket tesznek a Kellogg-paktum aláírására

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Londonból jelentik: Kellogg irországi látogatása rendkívül fényes külsőségek mellett megy végbe. A Detroit amerikai cirkáló, amely Kelloggot és Cosgrave ir elnököt hozza, a Dublin melletti Kingstown kikötőjében fog horgonyt vetni. A parti erődök sortűzzel üdvözlik az államtitkárt, akinek az ir kormány elnöke üdvözlő iratot nyújt át. A kikötőből diszmenet kíséri Kelloggot a dublini városházára, ahol ünnepélyes ülésen nyújtják át az államtitkárnak Dublin város diszpolgári oklevelét. Este Dublin város bankettet ad Kellogg tiszteletére.

Párisból jelentik: A Kellogg-paktum aláírása a francia abc sorrendjében történik és így,

először Németország, azután Amerika stb. írják alá.

Ezt a megállapodást valóságos kulisszaharcok előzték meg, amíg végül is sikerült Briandnak tervét keresztülvinni. Az ünnepség pontban három órakor kezdődik a külügyminisztérium óratermében.

A történelmi jelentőségű aktusról nyolc filmvállalat készít felvételeket. Az asztalon, ahol a szerződést aláírják, mikrofont szerelnek fel, azonkívül a terem különböző részeiben is mikrofonok lesznek felállítva, úgyhogy minden a teremben elhangzott szót a világ minden részébe továbbítja majd a rádió. A bulevardok közönségének hangszórok fogják továbbítani a beszédeket. Az ünnepségre 250 újságíró hívtak meg.